

Indenrigsministeren: Jeg maa bede bemærket, at jeg ikke kan antage, at den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen) kunde sigte til nogen anden Forordning med Hensyn til Bevillinger end til Forordningen af 23de Marts 1827; men denne Forordning handler kun om Overøvrighedens Bemyndigelse til at afgjøre Sager, som hidtil behøvede Afgjørelse i Cancelliet, og de Bestemmelser, som navnlig findes heri om visse Bevillinger, som kun maa meddeles under Betingelse af, at den Paagjældendes Bolig ligger 1½ Mil fra Kjøbstaden, ere Bestemmelser med Hensyn til Overøvrighedernes Bevillingsmyndighed, men de gjælde ikke med Hensyn til den almindelige Afgang til at hjemle Undtagelser fra Næringslovgivningen, som ved en Række af Resolutioner fra gammel Tid af var indrømmet deels Cancelliet og deels Rentekammeret, og som nu tilkommer Indenrigsministeriet. Det vil sees, at det forholder sig netop saaledes, som jeg før anførte, at man ved at opstille Afstandsbestemmelsen som en aldeles ufravigelig Skranke, vil indføre en væsentlig vanskeligere og uholdbarere Stilling ligeoverfor mange Kjøbstæder end den, der nu bestaaer. I denne Henseende maa jeg navnlig bede erindret, for at tage et Tilfælde, der maa ligge os Alle saa nær, Kjøbenhavn. Denne By er netop gaaet ind under de almindelige Bestemmelser af Hensyn til den efter min Overbeviisning indlysende Nødvendighed for ikke at affjære Bevillingsmyndigheden med Hensyn til Udøvelsen og Haandhævelsen af disse Regler om Afstandsbestemmelsen. Naar overhovedet en saadan Bevillingsmyndighed siges at beroe paa Vilkaarlighed, ja paa Partisthed, saa er det efter min fulde Overbeviisning urigtigt; thi det er en Sammenblanding af Skjøn og Vilkaarlighed. Det er en forunderlig Misforstaaelse, som gjør sig gjældende med Hensyn til mangfoldige administrative Anliggender. Der er en Masse af saadanne Gjenstande, som umuligt kunne bringes under saa faste Regler som de Spørgsmaal, der afgjøres ved Domstolene, men deraf følger ingeniunde, at man med Føie kan kalde Udøvelsen vilkaarlig i den forhadte Betydning af Ordet. En anden Sag er det, dersom man vil bruge Ordet

„vilkaarlig“ som eenstydigt med „Skjønssag“; og dersom man kan forene den Paastand, at en Afgjørelse er vilkaarlig, med Erkjendelsen af, at Afgjørelsen seer med Skjønssomhed; men det er en Sprogbrug, som ikke kan Andet end forvirre, som ikke kan Andet end vilde lede ved Opfattelsen af disse Spørgsmaal. Det er jo en Kjendsgjerning, der ofte gjentager sig, at den, som seer en Sag afgjort mod sit Dunst, troer, at Afgjørelsen blot af den Grund er urigtig. Ja vistnok kan en Sag blive afgjort imod en Indstilling fra en Kjøbstads-Communalbestyrelse eller et Sogneforstads-derstabs, men er det derfor sagt, at Afgjørelsen er urigtig? Det er en besynderlig Maade, hvorpaa Mange opfatte disse Forhold; jeg kan ikke komme fra, at der i mange Tilfælde ligger paa Bunden af denne Opfattelse en vis Misundelse, men derimod ikke en retfærdig Følelse af, hvad der er nødvendig til Forholdenes jevne og naturlige Udvikling. Jeg kan derfor ikke Andet — jeg gjentager det — end indstændig bede Thinget om idetmindste at antage det Endringsforslag, der er stillet til denne Paragraph, naar man ikke vil beholde den almindelige Bevillingsmyndighed.

Bærensen: Efter at jeg har hørt den Udtalelse af den ærede Ordfører, at han ikke har Noget imod det af mig stillede Endringsforslag, skal jeg kun tillade mig at oplyse, at vi paa Færøerne have saa godt som fuldstændig Næringsfrihed; saa at denne Lov altsaa vilde medføre en Indskrænkning deroppe. Da ogsaa den høitærede Minister er gaaet ind paa Forslaget, tør jeg vel haabe, at det vil blive vedtaget. Hvad Redactionen angaaer, saa haaber jeg, at den ærede Ordfører til 3die Behandling vil understøtte mig i at gjøre de Forandringer, der maatte være nødvendige.

S. N. Hansen: Naar den ærede Minister talte om, at mine Bemærkninger skulde have sin Grund i Misundelse, saa veed jeg sandelig ikke, hvem jeg skulde misunde . . .

Formanden: Det er en Misforstaaelse, det var ikke Misundelse fra den ærede Rigsdagsmand Side, hvorm den ærede Minister